

Boerenlandvogels

Alles over boerenlandvogels

- Onder de boerenlandvogels worden, onder andere, de volgende soorten gerekend: boerenzwaluw, geelgors, gele kwikstaart, graspieper, grauwe vliegenvanger, grutto, huiszwaluw, kerkuil, Kievit, kneu, krakeend, kuifeend, kwartel, kwartelkoning, patrijs, ringmus, scholekster, slobbeend, spotvogel, steenuil, torenvalk, tureluur, veldleeuwerik, watersnip, witte kwikstaart, wulp en zomertortel.
- Ze zijn kenmerkend voor gevarieerd kleinschalig agrarisch landschap: patrijzen op de akker, boerenzwaluw en ringmus op het erf, kneu en geelgors in het struweel, grutto's in de wei, en slobbeenden in de sloot.
- Veel boerenlandvogels zijn grondbroeders (o.a. veldleeuwerik, patrijs, grutto, tureluur, Kievit) en een deel broedt in en rond bebouwing (o.a. boerenzwaluw, kerkuil, witte kwikstaart) om te broeden. Sommige soorten zijn jaarrond in Nederland – zoals kuifeend, krakeend, ringmus en geelgors – maar er zijn ook een aantal soorten die naar het zuiden trekken in het najaar – zoals boerenzwaluw, grauwe vliegenvanger, spotvogel en zomertortel.
- 2011 was het jaar van de boerenzwaluw, 2016 van de Kievit, 2023 van de scholekster, 2025 van de torenvalk, 2026 van de steenuil. In 2015 werd de grutto verkozen tot de nationale vogel van Nederland.

Boerenzwaluw – foto: Vincent van Zalinge

Waarom hebben boerenlandvogels hulp nodig?

Vergeleken met een halve eeuw geleden zijn de aantallen boerenlandvogels gehalveerd, enkele soorten zijn bijna uit Nederland verdwenen als broedvogel.

Er is bijna geen geschikt leefgebied meer voor deze typische Nederlandse boerenlandvogels. Ook de afname aan voedselbronnen (insecten en zaden van akkeronkruiden) speelt daarin mee.

Hoe kunnen wij helpen?

- Het is nodig om weer kleinschalig agrarisch landschap terug te brengen waar natuurinclusief geboerd wordt. Meer variatie en verwildering is hierin de sleutel. En uiteraard geen gebruik van kunstmest en pesticiden.
- Plant een struweelhaag. Een struweelhaag krijgt de kans om te bloeien en vrucht te dragen, zowel de insecten die erop afkomen als de vruchten bieden een voedselbron voor veel vogels. Ook biedt een struweelhaag dekking en nestgelegenheid.
- Zorg voor een wintervoedselveld voor zaadetende vogels (o.a. geelgors, kneu, ringmus) door granen en andere zaaddragende planten tot ver in de winter te laten staan. Muizen die hier op afkomen zijn weer een voedselbron voor roofvogels (o.a. torenvalk, kerkuil, steenuil). Zie voor meer informatie: [Factsheet wintervoedselveldje](#).
- Leg meerjarige akkerranden aan. Zulke akkerranden zijn brede stroken die zijn ingezaaid met een mengsel van grassen, kruiden en granen. Ze worden niet bespoten of bemest. Akkerranden kunnen in het najaar of in het late voorjaar (eind april – begin mei) worden ingezaaid. Gebruik alleen zaden van inheemse, streekeigen soorten, zie het aanbod van Cruydhoeck of Biodivers. Voor de juiste voorbereiding en het beheer van een meerjarige akkerrand, zie: [Factsheet meerjarige akkerrand](#).
- Heb je meer ruimte, dan is een vogelakker een geweldige manier om boerenlandvogels te helpen. Grondbroeders als veldleeuwerik en kwartel hebben daar meer aan dan een akkerrand. Zie voor meer informatie: [Factsheet vogelakker](#).
- Steun een lokale regeneratieve boer.

Boerenlandvogels

Monitoring

- Monitor de aanwezigheid van (broedende) boerenlandvogels op je terrein en op je erf.
- Voer je resultaten in op waarneming.nl.

Meer informatie

[Factsheet akkervogels](#)

[Kalender weidevogelbeheer](#)

[Factsheets Vogelbescherming](#)

Bronnen

Partners in Action, A Rocha UK

www.vogelbescherming.nl

www.boerenlandvogels.info

Grutto

Wist je dat ...

De kwartelkoning zo heet omdat er de legende bestaat dat er een zwerm kwartels op trek was waartussen één grotere vogel meevloog die erg op een kwartel leek. Hij werd vanwege zijn grootte tot koning benoemd, vandaar kwartelkoning.

